

Handläggare: Emily Tjäder
Telefon: 08-508 28 741

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2020-05-26, p. 7

Tertialrapport Tertial 1 2020 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande;

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 1 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Godkänna förvaltningens ansökan om omslutningsförändring med 2,0 mnkr för minskade intäkter och kostnader inom tillsynen.
3. Justera beslutet omedelbart.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Mikael Nyberg
Avdelningschef

Nämndens ekonomi och verksamhet

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 128,7 mnkr, d.v.s. ett underskott om 3,0 mnkr. Prognosen för bruttokostnaderna uppgår till 256,5 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 127,8 mnkr vilket ger en prognos avseende nettoutfallet om 128,7 mnkr.

Under en period avvaktar förvaltningen med tillsyn inom vissa områden för att underlätta för stadens småföretagare samt för att minimera risken för spridning av Covid-19. Förändringar i arbetssättet och omprioriteringar i planeringen inom tillsynen ger lägre tillsynsintäkter som delvis balanseras med lägre kostnader. Uppdraget om att kontrollera efterlevnaden av Folkhälsomyndigheten föreskrifter hos verksamheter påverkar förvaltningens ekonomi dels eftersom planerade kontroller inte kommer att bli utförda då inspektörer istället utför denna uppgift som inte är avgiftsfinansierad, dels för att tillsyn kan komma att utföras på obekvämt arbetstid vilket medför extra kostnader. Intäktsminskning och extraordinära kostnader kopplade till detta uppdrag bedöms i nuläget bli totalt cirka 3,0 mnkr.

Av kommunfullmäktige beslutade satsningar

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit medel för i budget:

- *Klimatomställning.* En klimatsamordnare för stöd till stadsdelsförvaltningarna är tillsatt. Informationsmöten om förvaltningens stöd har hållits med de ledningsgrupper i stadsdelarna som har haft önskemål om det liksom med stadsdelarnas nätverk för miljö- och klimatsamordnare. Stöd för ansökningar om klimat-investeringsmedel sker fortlöpande.
- *Satsning på digitalisering.* Under tidig vår färdigställdes den strategiska färdplan för digitalisering, automatisering och AI på miljöförvaltningen som arbetats fram under hösten 2019. Arbeta pågår nu med att identifiera och planera för konkreta aktiviteter i linje med färdplanens mål. Implementering startar kring halvårsskiftet 2020.
- *Handlingsplan mot plast och stärkt plastarbete.* Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en handlingsplan för minskad plastanvändning. Ambitionen är att planen ska omfatta alla miljöaspekter (klimat, kemikalier, resurshushållning o.s.v.) som förknippas med plast. För att samordna stadens plastarbete kommer ett plastforum etableras. I detta forum kan stadens verksamheter mötas och utbyta erfarenheter och samverka kring olika plastfrågor.
- *Mätning av luftkvalitet och utsläpp av färjor.* Mätningarna kommer att påbörjas i samråd med Stockholms hamnar. Under april trafikeras inte hamnarna av besöksfartyg p.g.a. Coronavirusets påverkan på samhället. När sjöfartstrafiken kommer igång är oklart. Mätningarna kommer omfatta kväveoxider (NO_x, NO och NO₂), partiklar (PM₁₀, PM_{2,5}) och sot. Mätningarna ger den aktuella situationen på en plats under en begränsad period. Eftersom det är högst osäkert hur omfattande sjöfartstrafiken kommer att bli under 2020 så kompletteras uppdraget med modellberäkningar. Från modellberäkningar erhålls information om halterna under ett år och hur ofta plymer från fartygen träffar en viss plats eller adress där människor vistas eller bor.

- *Giftfria skolor.* En vägledning med åtgärder för kemikaliesmarta skolor och fritidshem kommer att tas fram i samarbete med utbildningsförvaltningen, SISAB m.fl. En projektledare har anställts för såväl detta arbete som revidering av utbildningen för kemikaliesmarta förskolor. En viktig del i arbetet med kemikalier på skolor kommer att gälla laboratoriekemikalier. Ett samarbete med utbildningsförvaltningen har inletts kring detta.
- *Stärkt arbete naturskötsel och biologisk mångfald.* Förvaltningen arbetar vidare med att utveckla det GIS-baserade stödverktyget för skötsel av naturmark som gynnar biologisk mångfald. Utredning av förstärkningsåtgärder för den gröna infrastrukturen i Västerort, Söderort och Södermalm har påbörjats. Utredningarna ska ligga till grund för utveckling av de åtgärdsprogram för biologisk mångfald som ska tas fram.
- *Vägledning, buller från kulturscener.* Arbetet är igång. En projektplan har tagits fram och ett första referensgruppsmöte har hållits.
- *Utredningsgrupp livsmedelsfusk.* En studieresa till Malmö har genomförts för att lära om deras fuskarbete och en utbildning i förhörsteknik kommer att genomföras i september. Under tertialen har gruppen arbetat med drygt 30 olika ärenden. Beslut om sanktioner har hittills fattats i knappt tio av dessa. Samarbete med andra myndigheter pågår för att hitta former för gemensamma tillsynsinsatser. Den myndighetsgemensamma insatsen i Årsta partihallar i februari var en sådan och uppföljningar och fortsatta utredningar efter den kontrollinsatsen pågår för fullt.
- *Stärkt kemikaliearbete och kemikalieplan.* Nya vägledningar för substitution av kemiska produkter respektive för kemikaliesmart förskola är publicerade eller under framtagande. Möjligheterna att använda byggvarubedömningen för att välja bästa bygg- och anläggningsmaterial utvecklas genom att fler produkttyper inkluderas. Kemikaliekrav i upphandling utarbetas, utvärderas och följs upp inom ett flertal områden. Seminarier och kampanjer genomförs för att informera näringslivet och allmänheten om hur farliga

ämnen kan undvikas.

- *Verksamhets- och kvalitetsutveckling.* Förvaltningen bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete och för att uppnå än mer effektiva och kvalitetssäkrade processer. Förvaltningens pågående digitaliseringsarbete är en del i detta, där arbete pågår för att identifiera lämpliga processer för digitaliseringsinsatser.
- *Utredning fossilfria byggarbetsplatser och minskat byggavfall.* Exploateringsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna för fossilfria arbetsplatser. Exploateringskontoret håller på att tillsätta en arbetsgrupp för uppdraget där miljöförvaltningen kommer att ingå. Förvaltningen har också påbörjat uppdraget med att ta fram en handlingsplan för minskat byggavfall. Styrgrupp med representanter från exploateringskontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB är tillsatt liksom en arbetsgrupp med representanter från exploateringskontoret och stadens bostadsbolag. Till projektet har en bredare referensgrupp med nyckelpersoner inom staden samt branschorganisationer m.fl. tillsatts.

Extra medel i avstämningsärendet:

Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 119,7 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 6,0 mnkr för vattenförbättrande åtgärder (från central medelsreserv 2). Den sammanlagda nettobudgeten efter avstämningsärendet uppgår till 125,7 mnkr.

Av de erhållna medlen ur central medelsreserv så kommer 3 miljoner av dessa att användas av Stockholm Vatten AB för förstudier av åtgärder enligt förslagen till lokala åtgärdsprogram för vatten. Övriga medel kommer att användas av förvaltningen för att utreda kvarstående åtgärdsbehov samt avsluta de lokala åtgärdsprogram som har påbörjats.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden och ska leda till att kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet uppnås:

- *Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden och*

stadsdelsnämnderna utreda och tydliggöra ansvaret gällande tillsyn av försäljning av folköl och tobak. Miljöförvaltningen har inte ansvar för denna tillsyn och kommer inte att delta i uppdraget.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ta fram en vägledning för att hjälpa verksamhetsansvariga för livescener / konsert- och klubbverksamheter att vidta bullerdämpande åtgärder. Arbetet har inletts. En projektplan har tagits fram och ett första referensgruppsmöte har hållits.*
- *Kulturnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB, och i dialog med kulturarrangörer, ta fram en förvaltningsövergripande handlingsplan med vägledning och åtgärder för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft. Arbetet är påbörjat och ett första möte är genomfört.*
- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden organisera påverkansarbete för nya styrmedel för ett fossilfritt Stockholm. Förvaltningen har lämnat underlag till stadsledningskontoret inför revideringen av energiskattedirektivet samt lämnat svar till Eurocities gällande en enkät för Trans-European Transport Guidelines.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska genomföra en etanoltankningskampanj. Projektdirektiv har tagits fram och projektplan är under framtagande. Kampanjen planeras genomföras under hösten 2020 i samband med att det blir obligatoriskt i Sverige att märka drivmedelspumpar med drivmedlets koldioxidutsläpp.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Parkering och trafiknämnden genomföra ett pilotprojekt med mobilitetshubbar. Arbetet genomförs inom ramen för CNCA Mobility Hub Project. Inventering av lämpliga platser och lämpliga tjänster att inkludera i denna första mobilitetshub*

pågår.

- *Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor. Arbetet med skyfallshantering pågår inom ramen för trafikkontorets nyligen etablerade skyfallsfunktion, som ska samordna stadens arbete. Förvaltningen ingår i detta arbete, som innefattar färdigställande av tidigare framtaget förslag till skyfallsprinciper för staden.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda konceptet klimatpositiva verksamheter (verksamheter som levererar mer energi än vad som konsumeras), i synnerhet vad gäller sol. Planering har påbörjats för en jämförande studie av Stockholms plusenergihus i Norra Djurgårdsstaden relativt en energieffektiv byggnad byggd utifrån stadens krav på 55 kWh/m².*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB och exploateringsnämnden ta fram en handlingsplan för minskat byggavfall. Förvaltningen har påbörjat uppdraget att ta fram en handlingsplan för minskat byggavfall. Styrgrupp med representanter från exploateringskontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB är tillsatt liksom en arbetsgrupp med representanter från exploateringskontoret och stadens bostadsbolag. Till projektet har en bredare referensgrupp med nyckelpersoner inom staden samt branschorganisationer m.fl. tillsatts.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska som ett led i arbetet för att uppnå målet Fossilbränslefri organisation 2030, ta fram en handlingsplan för minskad plastanvändning i hela staden, för att ta ett helhetsgrepp kring plastfrågan. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en handlingsplan för minskad plastanvändning. För att handlingsplanen ska bli relevant är det viktigt att veta hur stadens plastanvändning och flöden ser ut och vilken plast som är*

relevant att fasa ut. En kartläggning kommer därför genomföras och ligga till grund för de åtgärder som föreslås. Det pågår också många initiativ på plastområdet, både nationellt och internationellt, och undersökning pågår för att fånga upp goda exempel från omvärlden. Ambitionen är att planen ska omfatta alla miljöaspekter (klimat, kemikalier, resurs-hushållning o.s.v.) som förknippas med plast.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ta fram en guide för hållbara restauranger (Klimatsmarta stockholmare).* Förvaltningen har påbörjat omvärldsbevakning av liknande initiativ i samhället för att ta fram underlag för guiden, liksom kartläggning av hur stadens egna verksamheter jobbar med information till restauranger.
- *Kommunstyrelsen ska i samråd med trafikinämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en handlingsplan för minskade koldioxidutsläpp för vägtrafiken fram till år 2030.* Förvaltningen deltar aktivt i arbetet med handlingsplanen som leds av stadsledningskontoret.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ta fram arbetssätt och informationsmaterial för att följa, prioritera och minska kemikaliebelastningen på framför allt barn och ungdomar.* En ny kemikalieplan med 49 åtgärder beslutades i fullmäktige i april. Genom skrivna vägledningar, utbildningar och medverkan i projekt och arbetsgrupper stöder och vägleder nämnden stadens verksamheter i genomförandet av kemikalieplanens åtgärder. Genom utredningar och undersökningar identifieras såväl utmaningar i form av material som behöver ersättas, som bättre alternativ som kan användas istället. Tillsammans med forskare på Karolinska institutet, Stockholms Universitet och IVL Svenska Miljöinstitutet har förvaltningen sökt FORMAS-bidrag till ett planeringsprojekt för att utveckla hälsorelaterad miljöövervakning i Stockholms stad.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska implementera strategin för biologisk mångfald med åtgärdsprogram för biologisk mångfald.* Ett förslag till handlingsplan för biologisk mångfald har tagits fram och förbereds

för politisk behandling (under arbetet med det nya miljöprogrammet har strukturen för namngivning av tematiska tillägg till programmet sett över och strategi bytts ut mot handlingsplan). Arbetet med att ta fram åtgärdsprogrammen för biologisk mångfald har påbörjats genom att genomföra en utredning om stadens gröna infrastruktur. Utredningen ska ligga till grund för framtagande av förslag till åtgärder i åtgärdsprogrammen. En plan för vilka geografiska områden som bör omfattas av åtgärdsprogrammen och vad de bör innehålla har tagits fram. Nästa steg är att skapa en organisation för framtagandet av programmen där berörda förvaltningar kontaktas, i första hand stadsdelsförvaltningarna som ansvarar för en stor del av skötseln av naturmarken.

- *Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande trädmål. Arbetet har initierats. En arbetsgrupp är utsedd med medarbetare från trafikkontoret och miljöförvaltningen.*
- *Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska nedskräpning såväl i vatten som på land. Förvaltningen har tagit fram en rapport som visar hur spridning av skräp till vatten kan minskas. Rapporten har överlämnats till trafikkontoret och förvaltningen inväntar nu initiativ från trafikkontoret om att påbörja framtagandet av en handlingsplan.*
- *Exploateringsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna för fossilfria byggarbetsplatser. Exploateringskontoret håller på att tillsätta en arbetsgrupp för uppdraget där miljöförvaltningen kommer att ingå.*
- *Exploateringsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden och AB Stockholm Vatten och Avfall initiera ett projekt för återvinning eller återanvändning av byggavfall. Förvaltningen bistår exploateringskontoret inom ramen för uppdraget att ta fram en handlingsplan för minskat byggavfall.*

- *Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden använda Hornsgatan som en testbädd för trafikövervakning och regelefterlevnad. Miljöförvaltningen visualiserar halter på Hornsgatan samt informerar om dubbdäcksförbud och miljözon 2 för lätta fordon för att underlätta regelefterlevnad.*

Obligatoriska nämndindikatorer

Nedanstående obligatoriska nämndindikatorer har beslutats av kommunfullmäktige för miljö- och hälsoskyddsnämnden. Indikatorerna är obligatoriska för nämnden att följa upp och till varje indikator fastställer nämnden ett mål;

- Antal tillhandahållna platser för feriejobb. Utfall tertial 1: 0 platser.
- Antal tillhandahållna platser för Stockholmjobb. Utfall tertial 1: 1 plats.
- Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning. Utfall tertial 1: 1 platser.
- Sjukfrånvaro: Räknas som procent av avtalad tid för månadsavlönade. Redovisas som det s.k. rullande tolv månaders genomsnittet. Målvärde för 2020 är en sjukfrånvaro på högst 3 %. Utfall tertial 1: 3,3 %
- Sjukfrånvaro dag 1-14: Räknas som procent dag 1-14 av avtalad tid för månadsavlönade. Målvärde för 2020 är högst 1,1 procent. Utfall tertial 1: 1,2 %
- Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys. Utfall tertial 1: 100 procent. Indikatorn baseras på andel relevanta tjänsteutlåtanden med jämställdhetsanalys.
- Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts. Utfall tertial 1: 0 procent.

Bilagor

1. SLK:s blankettset

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	11
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	16
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	16
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	16
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	17
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	18
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	20
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	21
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	21
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	22
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	23
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	24
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	26
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	26
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	36
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	36
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	37
Uppföljning av ekonomi.....	41
Uppföljning av driftbudget.....	41
Investeringar.....	43
Försäljningar av anläggningstillgångar	43
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	43
Omslutningsförändringar.....	43
Konsekvenser av pågående pandemi.....	43

Sammanfattande analys

I förslaget till tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 128,7 mnkr, vilket ger en prognos om 3,0 mnkr i underskott. Budgeten från kommunfullmäktige var ursprungligen netto 119,7 mnkr men i avstämningsärendet erhöll nämnden ytterligare 6,0 mnkr för vattenförbättrande åtgärder från central medelsreserv 2. Den sammanlagda nettobudgeten efter avstämningsärendet uppgår till 125,7 mnkr.

Avseende nämndens verksamhetsmässiga resultat så når nämnden i stort uppsatta mål med endast några avvikelser. Spridningen av Covid-19 i samhället påverkar dock även miljöförvaltningens verksamhet. Förvaltningen avvaktar i enlighet med det lättnadspaket för det lokala näringslivet som presenterades den 25 mars med inspektioner på verksamheter i särskilt utsatta branscher för att underlätta för småföretagare. För att minimera risken för smittspridning i samhället utförs heller inte tillsynsbesök vid exempelvis äldreboenden eller gruppboenden. Förvaltningen fortsätter dock med övrig tillsyn, d.v.s. samhällsviktig verksamhet, verksamheter som inte i någon större omfattning påverkas av den pågående pandemin samt verksamheter där kontroll utifrån miljö- och hälsoaspekter är särskilt viktig, i ordinarie omfattning även om många besök inom vissa tillsynsområden bokas om på verksamhetsutövers begäran på grund av oro för smittspridning.

I enlighet med Folkhälsomyndighetens föreskrifter för att minska smittspridning på bland annat restauranger och caféer så genomför förvaltningen på Smittskydd Stockholms begäran tillsynsinsatser för att säkerställa att verksamhetsutövare lever upp till föreskrifterna vad gäller bordsservering och trängsel. Detta leder till följdändringar och om disponering av resurser inom ordinarie tillsyn. Efter uppmaning av Smittskydd Stockholm har kontrollerna intensifierats sedan slutet av april. Intäktsminskning och extraordinära kostnader bedöms i nuläget bli totalt cirka 3,0 mnkr. Förvaltningens bedömning är att detta ska omfattas av den statliga kompensation som staden kommer att erhålla för kostnader kopplade till pandemin. I annat fall kommer det att medföra ett underskott för verksamheten.

Även vad gäller luftkvaliteten så märks den märkbart minskade aktiviteten i staden. Luftföroreningshalterna har sjunkit med cirka 30-40 procent jämfört med medelvärdet de senaste tre åren under samma period.

Ordinarie verksamhet fortgår dock parallellt med de extraordinära insatserna kopplade till Covid-19. Bland annat har förvaltningen bistått stadsledningskontoret med färdigställande av miljöprogrammet, samt den nya klimathandlingsplanen liksom med framtagandet av en handlingsplan för minskning av koldioxidutsläppen från trafiken. Även arbetet med lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster fortlöper enligt plan, och ett förslag till handlingsplan för biologisk mångfald kommer att lyftas till miljö- och hälsoskyddsnämnden för beslut innan sommaren. Under februari månad genomfördes också en myndighetsgemensam tillsynsinsats i Årsta partihallar vilket i direkt anslutning till insatsen resulterade i två saluförbud av livsmedel samt att en oregistrerad verksamhet upptäcktes. Förvaltningen fortsätter också arbeta i linje med stadens näringslivspolicy och de handlingsplaner för förbättrat NKI (Nöjd Kund Index) som har tagits fram. Resultaten från 2019-års enkäter presenterades i april och nämndens båda myndighetsområden visar fortsatt mycket goda resultat. Miljö- och hälsoskydd förbättrades kraftigt under 2019 (från 75 till 82) medan livsmedelskontrollen sjönk något men fortfarande ligger på en mycket hög nivå (från 84 till 82).

Även arbete kopplat till Agenda 2030-målen fortgår och förvaltningen deltar i processen för det stadsövergripande Agenda 2030-arbetet. I den processen utvecklas gemensamma synergi- och hävstångseffekter för att vidareutveckla stadens hållbarhetsarbete. Agenda 2030-målen är integrerade och odelbara vilket betyder att inget mål ska nås på bekostnad av ett annat och att framgång krävs inom alla områden för att målen anses uppnås. Ett viktigt utvecklingsområde är synergier mellan de ekologiska- och sociala hållbarhetsfrågorna samt hållbarhet inom jämställdhet. Förvaltningen har målansvar för delmålen 7 Hållbar energi för alla (tillsammans med kommunstyrelsen), 12 Hållbar konsumtion och produktion, 14 Hav och marina resurser samt 15 Ekosystem och biologisk mångfald (tillsammans med exploateringsnämnden).

Genom förvaltningens arbete med att nå målen i flera av stadens styrdokument sker ett kontinuerligt arbete med aktiviteter för att också nå de globala hållbarhetsmålen och identifiera synergier mellan dessa. Styrdokumentet är framför allt; Miljöprogram 2020-2023, Klimathandlingsplan 2020-2023, klimatkommunikation och stadens matstrategi, Handlingsplan för god vattenstatus samt lokalt åtgärdsprogram för kustvatten, Dagvattenstrategi, Kemikalieplan, Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast, Avfallsplan, Program för upphandling och inköp, Plan för klimatanpassning samt deltagande i en rad forsknings- och utvecklingsprojekt som Drizzle, GrönNano och NonHazCity.

Förvaltningens aktiviteter inom området redovisas under nämndmålen. Av dessa aktiviteter kan särskilt nämnas riktad bostadstillsyn inom socioekonomiskt utsatta områden och tillsyn av naturreservat, klimatsamordnare som stöd till stadsdelsförvaltningarna och de kommunikationsaktiviteter kring klimatfrågan som bidrar till att stärka det lokala utvecklingsarbetet i bl.a. ytterstaden.

Stadens arbete med att ta fram lokala åtgärdsprogram för vatten, stadsdelsvisa åtgärdsprogram för biologisk mångfald, är exempel på hur arbetet kan brytas ner till konkret åtgärdsarbete. Förvaltningen arbetar även brett med att ge förvaltningsövergripande stöd kring hållbarhetsfrågor i planering och genomförande samt med kommunikationsaktiviteter om olika miljöfrågor riktade företag och kommuninvånare.

Avdelningen Plan och miljö

Avdelningen arbetar med både tillsyn och förebyggande arbete för ett hållbart Stockholm. De budgetuppdrag som avdelningen har huvudansvar för har påbörjats och bedöms kunna genomföras enligt plan.

Avdelningen har bistått stadsledningskontoret med färdigställande av miljöprogrammets energi- och klimatmål samt den nya klimathandlingsplanen liksom med framtagandet av en handlingsplan för minskning av koldioxidutsläppen från trafiken. Utifrån arbetet med Agenda 2030 har förvaltningen föreslagit ett kvantifierat mål för matsvinn i det nya miljöprogrammet. Arbete med matssvinn har även tagits in i Klimatpaktens verksamhetsplan för 2020.

Tillsynen av stadens natur- och kulturresevat har stärkt den naturvårdande skötseln och den biologiska mångfalden. Avdelningen har bidragit i arbetet med att inrätta nya naturresevat i Hagsätra och Kyrkhamn, deltagit i utredningsarbetet gällande utvidgning av naturresevat i Årstaskogen samt arbetat med att utreda förutsättningarna för skydd av Fagersjöskogen. Övrig tillsyn enligt miljöbalken bedöms kunna genomföras – om än med förskjutning i tid. Om pandemin blir långvarig kan bortfall av timdebiterad tillsyn bli fallet.

Avdelningen arbetar, genom den förvaltningsövergripande modellen Ledstången, för att miljöfrågorna ska beaktas i ett tidigt skede av stadsplaneringen och att staden kan skapa en attraktiv, miljö- och klimatsmart stad.

Förvaltningen har påbörjat projekten Hållbarhet blir standard och Hållbarhet blir standard i Mälardalen för att ta vidare innovativa hållbara lösningar för byggnader, transporter och utemiljö som genomförts i pilotprojekt till att bli standardlösningar i stadsutvecklingen.

Avdelningen har påbörjat en utvärdering av användningen av den publika laddinfrastrukturen 2019 och har tillsammans med forskningsinstitutet RISE startat en studie om friflytande mobilitetstjänster i staden (elsparkcyklar, elscootrar, elbilar) för att bättre förstå hur dessa används och laddas. Förberedelser för en förnyad elbilspoolsupphandling, en hyrbilsupphandling och en etanoltankningskampanj har påbörjats. Stöd har beviljats för projektet Fossilfritt 2030 från EUs regionfond via Tillväxtverket.

GrowSmarter-projektet har avslutats. Rapporten *“From Dream to Reality – recommendations to policymakers and practitioners”* innehåller rekommendationer med åtgärder för att underlätta uppskalning av smarta lösningar till både EU-nivån, nationell nivå, lokal nivå och privata företag.

Avdelningen har under perioden stärkt tillsynen över förorenade områden och byggen av infrastruktur. För vissa verksamheter har, med hänsyn till hur de drabbas av Coronapandemin, tillsynen skjutits på till hösten. Det gäller små verkstäder, tandläkare, kemikaliefrågor i detaljhandeln samt kemptvättar och tvättverksamheter. I övrigt pågår tillsynen i stort sett som planerat.

Avdelningen Livsmedelskontrollen

Livsmedelsavdelningen påverkas av pandemin. Under tertialen genomfördes drygt 2200 inspektioner, vilket är färre än planerat.

Ett antal personer har sagt upp sig men dessa tjänster har inte nyrekryterats. Kontrollen enligt kontrollplanen har inte kunnat genomföras då vissa verksamheter har stängt och då kontroll av trängsel på serveringar har högsta prioritet och tar resurser från den planerade kontrollen.

Tidigt på morgonen den 18 februari medverkade sju inspektörer i en stor myndighetsgemensam operativ tillsyn- och kontrollinsats i Årsta partihallar. Målsättningen med insatsen var att upptäcka och avbryta pågående brottslighet och fusk. Samverkan mellan myndigheter var även central då resultatet från det nationella olivoljeprogrammet presenterades i februari. Resultaten från provtagningen som genomförts under två år presenterades av Livsmedelsverket och visade att 17 av 21 oljor inte höll måttet. Två av dessa verksamheter finns i Stockholm och det mediala genomslaget var stort.

I mitten av mars gjordes omprioriteringar av kontrollverksamheten då Folkhälsomyndigheten presenterade sina riktlinjer för att minska smittspridning av Coronaviruset. Senareläggning av kontrollen gjordes på omsorgsverksamheter. I det näringslivspaket som senare presenterades sköts även kontroller av mindre verksamheter som sushirestauranger, grillar och mottagningskök på framtiden.

I slutet av mars kom Folkhälsomyndighetens föreskrifter för att förhindra trängsel vid serveringar, vilket ledde till att förvaltningen genomförde en pilotstudie i form av en informationsinsats. Checklistor och informationsmaterial togs fram och inspektörer var ute på

olika typer av serveringar i olika stadsdelar för att informera och se hur verksamhetsutövarna agerat och tagit till sig informationen om föreskrifterna. Veckan därefter begärde smittskyddsläkaren hjälp av förvaltningen med att rapportera hur föreskrifterna följs. Då startades en insats där inspektörer besöker restauranger och rapporterar in avvikelser från reglerna till smittskyddsläkaren. Intresset för hur förvaltningen hanterar detta är stort från media.

Avdelningen Hälsoskydd

Tillsynsarbetet på avdelningen fortgår i huvudsak enligt plan. Handläggning av inkommande klagomål på störningar bedrivs löpande och under perioden har 77 % av de avslutade ärendena lett till en förbättrad inomhusmiljö. Inspektionerna av skolor och förskolor löper på liksom inspektioner av båtklubbar och tillsynen över fastighetsägares egenkontroll. Under perioden har cirka 2500 rapporter avseende årlig kontroll av köldmedieutrustningar inkommit. Granskning av dessa kommer att ske löpande under det fortsatta året. 54 beslut om miljö sanktionsavgift avseende sent inkomna rapporter eller överskridna kontrollintervall för dessa utrustningar har hittills meddelats. Arbetet med att ta fram en bullervägledning för konsert- och musikverksamheter har påbörjats. Avdelningen ser en avmattning i inkommande tillståndsansökningar för värmepumpar och istället läggs fler resurser på annan tillsyn, t.ex. radontillsyn. Avdelningen har arrangerat två smittskyddsmöten inom ramen för de kommuner i länet som har tecknat avtal med Anticimex avseende beredskap för sanering av objekt vid utbrott av allvarlig smitta.

Avdelningens arbete påverkas i hög grad av utbrottet av Covid-19. Många inspektioner har behövt ställas in på grund av smittrisk, bl.a. äldreboenden och riktad bostadstillsyn i socio-ekonomiskt utsatta områden. Inom andra tillsynsområden är det många verksamhetsutövare som ställer in bokade inspektioner på grund av rädsla för smittorisk. Avdelningen berörs även av stadens stödpaket riktad till det lokala näringslivet. Flertalet inspektörer på avdelningen deltar i tillsynen av efterlevnaden av Folkhälsomyndighetens nya föreskrifter som syftar till minskad smittspridning på restauranger och caféer vilket också medför en omDispositionering av resurser och ändringar i den planerade tillsynen. För att motverka de ekonomiska konsekvenserna av smittoutbrottet avvaktar avdelningen för närvarande med att återrekrytera vakanser som uppkommit under året, vilket också påverkar den planerade tillsynen, bl.a. handläggning av klagomålsärenden, där ärendebalansen riskera att öka. För att säkerställa att den planerade tillsynen av skolor och förskolor ska kunna genomföras enligt plan har ytterligare tillsyn strukits inom några områden. Det handlar utöver äldreboenden och riktad bostadstillsyn om enskilda avlopp, avfall och enskilda avlopp inom koloniområden.

Avdelningen Miljöanalys

Arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster fortskrider och flera program förbereds för politisk behandling. Miljöövervakning i vatten bedrivs för att följa upp effekterna av åtgärder samt för att erhålla ett korrekt underlag för var åtgärder behöver sättas in. Förvaltningen samarbetar med genomförandeorganisationerna för att bereda väg för ett fysiskt åtgärds genomförande genom styrgruppen för god vattenstatus.

Genom kemikaliecentrum ges stöd till stadens verksamheter i genomförandet av åtgärderna i Stockholms stads kemikalieplan. I skrivna vägledningar, utbildningar, dialog med ansvariga och gemensamma projekt ges rekommendationer om hur farliga ämnen kan undvikas. Genom

utredningar och utvecklingsprojekt identifieras vilka val som är bättre och tillgängliga verktyg görs mer anpassade till stadens behov. Under året har en ny vägledning för val av kemiska produkter publicerats, vägledningar för kemikaliesmart förskola håller på att uppdateras och en ny motsvarande vägledning för skola och fritidshem kommer att tas fram.

Ett förslag till handlingsplan för biologisk mångfald har tagits fram och förbereds för politisk behandling i nämnden kring sommaren. Arbetet med att ta fram åtgärdsprogram för genomförande av planens intentioner har påbörjats. Bland annat tas underlag fram i form av analyser av den gröna infrastrukturen. Analyserna kommer att ligga till grund för åtgärdsförslag i åtgärdsprogrammen. Arbetet med att ta fram en ny biotopkarta i samarbete med Stockholms Universitet har påbörjats och beräknas vara klart under året.

Informationsarbete till verksamhetsutövare och allmänhet har skett via seminarier om konstgräs och material i kontakt med livsmedel samt genom kampanjen *miljösmart båtliv*. Nytt på miljöbarometern är att de lokala åtgärdsprogrammets förslag till åtgärder har publicerats så att de redan nu kan användas i stadsbyggnadsprocessen.

Avdelningen SLB-analys

Meteorologiska variationer mellan åren påverkar luftföroreningshalterna. Vintern har varit mycket mild och Trafikkontoret har lagt ut extremt lite sand vilket är gynnsamt för halterna av partiklar (PM10). Dessutom påverkar Coronaviruset vårt samhälle på många sätt. Den märkbart minskade aktiviteten i staden har redan gjort avtryck på luftkvaliteten. På mätstationerna har en skillnad i luftföroreningshalter redan uppmäts. Halterna har sjunkit med ca 30-40 % jämfört med medelvärdet de senaste tre åren under samma period. Trafiken har dessutom minskat med cirka 30 % på Hornsgatan och med cirka 20 % på E4/E20. Detta medför att det finns mycket goda förutsättningar för att klara miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid och partiklar år 2020 i Stockholm.

Arbetet fortsätter i digitaliseringsprojektet ”Allt om Stockholmsluften – nu och de kommande dagarna”. Arbetet fokuserar på framtagande av en app för ”smarta” telefoner så att information om luftkvaliteten tillgängliggörs för medborgare och företag.

Halterna visualiseras sedan mars månad i realtid på Hornsgatan och effekten av miljözonsinförandet på Hornsgatan utreds under året. Efterfrågan på utredningar och mätningar är fortsatt hög.

Avdelningen Verksamhetsstöd

Arbetet med förberedelser inför övergången till en ny version av ärendehanteringssystemet Ecos fortsätter. Införandet kommer att ske under jul- och nyårshelgen 2020/2021. Under året intensifieras arbetet med bl.a. tekniska tester, nya integrationer till e-tjänster och ekonomisystem, översyn och förändring av processer samt utbildning av medarbetare.

Planeringen inför förvaltningens återflytt till nyrenoverade lokaler i Tekniska nämndhuset fortgår. Fokus ligger på att säkerställa att det blir en så bra och ändamålsenlig arbetsmiljö som möjligt, inom ramen för det gemensamma konceptet för nya Tekniska nämndhuset. Enligt tidplanen kommer miljöförvaltningen att flytta in våren 2022.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Alla kommunala verksamheter har en viktig uppgift i att säkerställa likabehandling och tillgänglighet för kommunens invånare. Miljöförvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser för att främja ett gott bemötande både internt och externt, samt för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande särbehandling. Klarspråk är en viktig del i förvaltningens verksamhet - för att underlätta för alla, oavsett bakgrund, att på ett enkelt sätt ta del av nämndens beslut och information. Förvaltningen samverkar också med akademien för att enklare kunna ta del av nya forskningsrön samt som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

◆ Uppfylls delvis

Nämnden har en högt specialiserad verksamhet och tillgången till handledningstid är begränsad, vilket påverkar möjligheterna att erbjuda feriejobb och praktikplatser. Förvaltningen arbetar med att i största möjliga mån erbjuda platser för feriearbeten, examensarbeten, praktikplatser och Stockholmsjobb. Utifrån rådande utveckling vad gäller spridningen av Covid-19 ser förvaltningen att det kan komma att bli svårt att nå målet för tillhandahållna platser för feriearbetande ungdomar. Förvaltningens förhoppning är dock att i största möjliga mån nå uppsatt målsättning.

De feriearbetande ungdomar som förvaltningen bereder plats för avlönas genom berörd stadsdelsförvaltning och eftersom indikatorn "Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi" enbart ska rapporteras om förvaltningen själv avlönar ungdomarna är årsmålet för denna indikator satt till noll.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	0 st			9	8 st	12 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2020
Analys								
Förvaltningen ser att det finns risk att målet inte nås med anledning av spridningen av Covid-19.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	1 st			1	2 st	2 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	1 st			7	6 st	6	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2020
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	0 st	0 st	0 st	0 st	0 st	9 000 st	Tertial 1 2020
Analys De feriearbetande ungdomar som förvaltningen bereder plats för avlönas genom berörd stadsdelsförvaltning och eftersom indikatorn "Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi" enbart ska rapporteras om förvaltningen själv avlönar ungdomarna är årsmålet för denna indikator satt till noll.								

Nämndmål:

1.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens samverkan med universitet och högskolor är god

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen eftersträvar en god samverkan med universitet och högskolor dels som ett led i att säkra kompetensförsörjningen på kort och lång sikt och dels i kunskapshöjande syften för att kunna ta del av relevanta forskningsresultat och ha en möjlighet att påverka fokus för verksamhetsnära forskningsområden. Bland annat medverkar förvaltningen i det kompetenscentrum för dagvatten (Drizzle) som leds av Luleå Tekniska universitet och förvaltningen är också projektledare för projektet iWater som rör realtidsmätning av vattenkvalitet där förvaltningen samarbetar med bland annat Kungliga Tekniska Högskolan. I februari medverkade också förvaltningen på Naturvetarnas dag på Stockholms universitet. Förvaltningen kommer dessutom medverka i projekt initierade av stadens samarbete med KTH/MIT (Massachusetts Institute of Technology).

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Mot bakgrund av spridningen av Covid-19 har miljöförvaltningen haft en viktig roll framför allt vad gäller att, på uppdrag av Smittskydd Stockholm, kontrollera att restauranger och andra livsmedelsverksamheter följer Folkhälsomyndighetens nya föreskrifter om att hålla distans för att minska risken för smittspridning. Även en stor del av nämndens övriga verksamhet syftar till förebyggande av miljö- och hälsofaror. Nämnden är också delaktig i stadens risk- och sårbarhetsarbete med ett särskilt ansvar för miljö- och hälsofrågor. Stadsledningskontoret har dock pausat arbetet under 2020, p.g.a. att fokus behöver läggas på hanteringen av Corona-viruset.

Nämndmål:

1.2.1 Konsumenterna i Stockholm har säkra livsmedel och blir inte vilseledda av felaktig märkning

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen utför kontinuerligt kontroll av stadens livsmedelsverksamheter för att upptäcka avvikelser och följa upp dessa med syfte att säkra livsmedel saluhålls och serveras i staden. Under första delen av året bedömdes nio procent av kontrollerna behöva en extra uppföljning, och knappt 200 uppföljande kontroller gjordes för att kontrollera att allvarliga brister åtgärdats. Ett fyrtiotal förelägganden och förbud har utfärdats mot företag där allvarliga avvikelser konstaterats och ett tiotal av dessa har förenats med ett vite.

Nämndmål:

1.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens information ska vara korrekt och lättillgänglig

● Uppfylls helt

Informationen om miljötillståndet och utvecklingen av miljön i Stockholm uppdateras kontinuerligt och görs tillgänglig för stockholmarna via stockholm.se/miljobarometern. Nytt är att de åtgärdsförslag som tas fram inom arbetet med lokala åtgärdsprogram för vatten samt förstärkningsåtgärder för ökad biologisk mångfald även redovisas internt i miljödataportalen och som externa karttjänster (WMS) till nytta i stadsbyggnadsprocessen. Arbetet med att lägga upp Handlingsplan för minskad spridning av mikroplast på miljöbarometern har påbörjats.

I Miljödata tillhandahålls och visas i dagsläget ca 80 kart- och datatjänster från miljöförvaltningen tillsammans med närmare 300 karttjänster från andra. Miljödata nås av samtliga inom Stockholms stad från såväl dator som mobil enhet. Under året planeras en publik version lanseras på start.stockholm.

Miljöförvaltningen har under flera års tid också bedrivit ett aktivt klarspråksarbete för att utveckla beslut och informationstexter i syfte att göra dem mer lättbegripliga. Att på ett enkelt sätt kunna ta till sig nämndens information och beslut är en viktig demokratiaspekt och samtliga förvaltningens nyanställda uppmanas att delta vid de årliga klarspråkskurserna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

◆ Uppfylls delvis

Tillsynen som bedrivs visar att brister avseende buller och ventilation är ett återkommande problem i skolor och förskolor.

Genom tillsynen bidrar miljöförvaltningen till att dessa brister successivt åtgärdas så att inomhusmiljön för stadens barn i alla skolor/förskolor ständigt förbättras. Tillsynen bedrivs

systematiskt i alla delar av staden, inom såväl privata som kommunala verksamheter. I tillsynen beaktas barnens behov mot bakgrund av forskning och beprövad erfarenhet, som är könsneutral. Någon åtskillnad mellan pojkars och flickors behov görs inte i tillsynen.

Tillsynen av skolor/förskolor under året kommer med stor sannolikhet inte kunna genomföras enligt plan. Det beror huvudsakligen på det pågående smittutbrottet av Covid-19. Utbrottet har redan orsakat flertalet inställda inspektioner, och härutöver avvaktar miljöförvaltningen med återrekrytering av personal som slutar eller går på föräldraledighet under året på grund av den rådande ekonomiska osäkerheten till följd av pandemin. Den ekonomiska osäkerheten påverkar även verksamheters och fastighetsägares arbete för att åtgärda brister i byggnader som miljöförvaltningen påtalar i tillsynen. Detta innebär att befintliga brister avseende framför allt buller och ventilation kommer påverka barnen under längre tid än om situationen varit normal.

Nämndmål:

1.3.1 Stockholms skolor och förskolor har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

◆ Uppfylls delvis

Den ordinarie riktade tillsynen på skolor och förskolor innefattar bl.a. kontroll av bullernivåer, ventilation och hygienrutiner. Under 2020 kommer troligen inte all planerad tillsyn att kunna utföras på grund av covid-19.

Bristande ventilation och höga bullernivåer i skol- och förskolelokaler uppmärksammas regelmässigt i tillsynen. Projekt buller på förskolor kommer att under året vara helt genomförd i samtliga stadsdelar. En slutrapport om projektet kommer att tas fram under slutet av 2020 alternativt 2021. Projektet har innefattat kontroll av att buller från fasta installationer (fläktar, kyl och frys m.m.) på förskolor ska innehålla Folkhälsomyndighetens riktvärden för buller inomhus. Hittills i årets tillsyn av skolor och förskolor har minst 31 % av de inspekterade verksamheterna fått anmärkning avseende buller och/eller ventilation utifrån Folkhälsomyndighetens allmänna råd.

90 % av förskolorna och skolorna har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m³ luft. Årsmålet för indikatorn är att 94 % ska ha kontrollerats och prognosen är att det kommer att uppnås under året.

Avseende livsmedelskontroll så har under de första fyra månaderna cirka 30 % av de planerade kontrollerna genomförts. Av de cirka 250 genomförda inspektionerna har drygt tio verksamheter bedömts vara i behov av extra kontroll vilket är knappt cirka 4 % av kontrollerna och lägre än genomsnittet. Inga beslut om sanktioner har fattats.

Stadsbyggnadskontoret gör en översyn av skolor och förskolor som har tidsbegränsade bygglov. Dessa lokaler, som ofta är gamla industrilokaler, behöver nu bedömas ifall de kan vara lämpliga när områdena planläggs. Förvaltningen medverkar aktivt i detta arbete både med kunskap om områdenas och byggnadernas föroreningar men dessutom andra miljöaspekter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor och skolor som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under 200 Bq/m ³ luft.				89	94 %	94 %		2020

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar systematiskt med utbildning och ständigt förbättrade rutiner för att säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning av tillsynsärenden. Härvid beaktar miljö- och hälsoskyddsnämnden principerna om likabehandling och opartiskhet. Återkoppling till företag och medborgare ska ske skyndsamt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda och tydliggöra ansvaret gällande tillsyn av försäljning av folköl och tobak.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Miljöförvaltningen har inte ansvar för denna tillsyn och kommer inte att delta i uppdraget.			

Nämndmål:

1.4.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet bedrivs så att mänskliga rättigheter respekteras och att ingen utsätts för diskriminering

 Uppfylls helt

Ingen ska uppleva sig diskriminerad i kontakterna med miljöförvaltningen. Servicen ska vara god och likvärdig för alla oavsett ålder, etnicitet, funktionsvariation, trosuppfattning, kön, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med kompetensutvecklingsinsatser kring bland annat bemötande, normkritik och jämställdhet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

◆ Uppfylls delvis

Miljöförvaltningens arbete bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att i tillsynen identifiera brister i inomhusmiljön och livsmedelshanteringen på äldreboenden och säkerställa att bristerna åtgärdas. För närvarande utförs ingen tillsyn på äldreboenden på grund av besöksförbud med hänsyn till smittspridning till känsliga grupper av Covid-19.

Nämndmål:

1.5.1 Stockholms äldreboenden har en sund inomhusmiljö och trygga livsmedel

◆ Uppfylls delvis

För att säkerställa en sund inomhusmiljö för stadens äldre genomför miljöförvaltningen tillsyn på äldreboenden under året. Fram till nu har ingen tillsyn utförts. Tillsynen är planerad att genomföras tidig höst. Beroende på utvecklingen av Covid-19 kan det resultera i att tillsynen inte utförs enligt plan.

Vad gäller livsmedelskontroll har under det första tertialet cirka 25 procent av de planerade kontrollerna genomförts. Av de cirka 20 genomförda inspektionerna har två verksamheter bedömts vara i behov av extra kontroll. Inga beslut om sanktioner har fattats. Sedan mitten av mars genomförs heller inga kontroller avseende livsmedelshantering på äldreboenden på grund av risken för spridning av Covid-19.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen har genom sitt arbete i stadsplaneringen, i tillsynen, i samordningsgrupper och i olika projekt bidragit till att säkerställa en långsiktig hållbarhet, en robust grönstruktur, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning, god ljudmiljö, miljö kvalitetsnormer för luft och vatten, minskad kemikaliepåverkan samt bibehållna ekosystemtjänster. Vidare har förvaltningen bistått stadsledningskontoret med framtagande av slutversioner för nytt miljöprogram och ny klimathandlingsplan.

Effekter för näringslivet av Covid-19 pandemin har särskilt beaktats, framför allt inom tillsynsverksamheten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar till ett bra företagsklimat genom att fungera bra som myndighet. En väl fungerande tillsyn med tydliga regler som gäller lika för alla, hög kompetens samt gott bemötande och god service underlättar för företagen. Nämnden arbetar aktivt för att implementera stadens näringslivspolicy med särskilt fokus på en effektiv och rättssäker myndighetsutövning och en god service till företag och allmänhet. Målen följs framförallt upp genom punktlighetsmålen för tidsåtgång vid vissa ärenden och genom den årliga NKI-undersökningen (Nöjd Kund Index) som ger en bild av hur företagen uppfattar tillsyns- och kontrollverksamheten. Allmänheten har lätt att komma i kontakt med nämnden genom särskilda servicetelefoner för hälsoskydd och livsmedelskontroll. Dessutom har nämnden ett antal e-tjänster som ständigt är tillgängliga. Förvaltningen har under våren också vidtagit ett antal åtgärder i linje med stadens lättnadspaket för näringslivet utifrån utvecklingen av Corona-pandemin och förvaltningen senarelägger i nuläget tillsynsbesök på verksamheter inom särskilt utsatta branscher.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Näringslivets nöjdhet vid kontakter med staden som myndighet	83			79		79	73	2020
Analys Indikatorn avser företagens svar på frågan "Hur nöjd var du med hanteringen av ditt ärende i sin helhet?" Sammantaget för livsmedels- och miljöbalktillsyn. Statistik presenteras med ett års eftersläpning vilket innebär att rapporteringen 2020 avser år 2019. Sammantaget NKI för livsmedelskontroll under 2019 uppgick till 82 vilket även var resultatet för NKI för miljöbalktillsyn under samma period.								

Nämndmål:

2.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är effektiv med hög professionalitet och god service

 Uppfylls helt

Nämndens båda myndighetsområden visar fortsatt upp mycket goda resultat i de årliga NKI-mätningarna. Miljö- och hälsoskydd förbättrades kraftigt under 2019 (från 75 till 82) medan livsmedelskontrollen sjönk en aning men fortfarande ligger på en mycket hög nivå (från 84 till 82). Detta indikerar att näringslivets samlade upplevelse av kontakter med förvaltningen är mycket positiva vad gäller t.ex. bemötande, kompetens och effektivitet. Punktlighetsmålen visar genomgående en bra uppfyllelse.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Anmälan om misstänkt matförgiftning handläggs senast arbetsdagen efter inkommen anmälan	92,86 %				90 %	90 %		Tertial 1 2020
 Behandla anmälningar enligt miljöbalken inom sex veckor	98,6 %			98,7 %	90 %	90 %		Tertial 1 2020
 Företagen uppfattar inspektörerna som professionella	84			80		80		2020
 Handläggning av värmepumpansökningar ska påbörjas senast efter 5 arbetsdagar.	100 %			100 %	95 %	95 %		Tertial 1 2020
 Miljörapporter besvaras senast 30 juni.	25 %			100 %	95 %	95 %		Tertial 1 2020

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Uppfylls helt

Förvaltningen har fortsatt sitt aktiva arbete för att staden ska uppnå målen för bostadsförsörjningen, där en hållbar och hög genomförandetak är särskilt prioriterat. Förvaltningen bidrar till att säkerställa en långsiktig hållbarhet och hälsosam miljö, en robust grönstruktur, minskad klimatpåverkan, klimatanpassning och god ljudmiljö. Förvaltningen arbetar, genom den förvaltningsövergripande modellen Ledstången, för att miljöfrågorna ska beaktas i ett tidigt skede av planeringen och att staden kan skapa en attraktiv, miljö- och klimatsmart stad.

Nämndmål:

2.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i en stadsplanering som värnar miljön och människors hälsa samt säkerställer den växande stadens behov

Uppfylls helt

Förvaltningen har en fortsatt aktiv roll i stadsplaneringen i tidiga skeden samt under detaljplaneringen, genom att bistå med expertkunskap inom miljö och hälsa, samt hjälpa till med avvägningen för en hållbar stadsutveckling. Marknadsläget i och med spridningen av Covid-19 kommer troligtvis att påverka byggsektorn, men hur det kommer påverka planeringen är för tidigt att säga något om.

Miljöförvaltningen handlägger klagomål med avseende på störningar i boendemiljö i staden. Förvaltningen har noterat att en del av klagomålen kommer från nybyggda områden där de

boende upplever att problem har byggts in, alternativt i befintliga bostäder där boende upplever att en förtätning av staden medför ökade störningar. Förvaltningen ska analysera vad i stadsbyggnadsprocessen som kan utvecklas för att förebygga dessa störningar.

Förvaltningen ansvarar för att, i samverkan med övriga förvaltningar, ta fram lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster. Dessa åtgärdsprogram tillsammans med stadens dagvattenstrategi, åtgärdsnivå och riktlinjer för hållbar dagvattenhantering kommer att utgöra viktiga planeringsunderlag i stadsbyggnadsprocessen för att visa hur staden avser att följa miljö kvalitetsnormerna för vatten.

Arbetet med skyfallshantering pågår inom ramen för trafikkontorets nyligen etablerade skyfallsfunktion, som ska samordna stadens arbete. Förvaltningen deltar i arbetet, som innefattar färdigställande av tidigare framtaget förslag till skyfallsprinciper för staden. Skyfallsprinciperna omfattar såväl befintlig som tillkommande bebyggelse, och kommer att kompletteras med en övergripande åtgärdsplan.

Förvaltningen har påbörjat projekten Hållbarhet blir standard och Hållbarhet blir standard i Mälardalen. Projekten syftar till att ta vidare innovativa hållbara lösningar för byggnader, transporter och utemiljö som genomförts i pilotprojekt till att bli standardlösningar i stadsutvecklingen, både i nybyggnadsprojekt och i renovering av befintliga byggnadsbestånd. Hållbarhet blir standard är ett fyraårigt projekt med totalt åtta partners. Hållbarhet blir standard i Mälardalen är ettårigt och består av sex partners. Projekten drivs av miljöförvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Förvaltningen deltar aktivt i arbetet med att ta fram en handlingsplan för minskning av koldioxidutsläppen från trafiken. Ett arbete som leds av stadsledningskontoret. Den kraftiga ökningen av laddbara fordon i nybilsförsäljningen i början av året har helt avstannat p.g.a. Covid-19 och det är mycket svårt att sia om vad detta betyder för utfallet mot slutet av året. Antalet bilresor och kollektivtrafikresor har minskat kraftigt. Avvikelser i plan gäller främst externa aktiviteter som seminarier som fått skjutas på framtiden p.g.a. pandemin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Växthusgasutsläpp i transportsektorn per invånare (ton CO ₂ e per invånare)				1,1 Ton CO ₂ / inv		1,03 Ton CO ₂ / inv	1,03 ton CO ₂ e/i nv	2020

Nämndmål:

2.3.1 Användningen av miljöfordon, förnybara drivmedel och effektiva mobilitetslösningar ska öka

● Uppfylls helt

Andelen elbilar och laddhybrider i nybilsförsäljningen ökade kraftigt under januari och februari 2020 och var närmare 40 % i slutet av februari månad. Branschen spådde minst 30 % laddbara fordon i nybilsförsäljningen som ett snitt för år 2020. Eftersom reduktionsplikten kräver ytterligare en procent biodrivmedel 2020 som låginblandning mot vad som krävdes året innan bör även biodrivmedelsanvändningen ha ökat (här finns en eftersläpning i tillgänglig statistik så detta har inte kunnat verifieras). Utbrottet av Covid-19 har helt ändrat spelplanen. Nybilsförsäljningen har nästan helt upphört, oljepriset har gått ner och resandet och trafikvolymerna har förändrats. Trafiken har minskat kraftigt både under rusningstid och fördelat över dygnet. Intresset för att nyttja bilpoolsbilar har även minskat för vissa aktörer men ligger kvar och har till och med ökat för andra (men det är andra användargrupper och andra syften med resorna).

Fleet managerfunktionen har precis fått klart en upphandling om elektronisk körjournal som håller på att introduceras och som kommer se till att redovisningskrav uppfylls och att arbetet med uppföljning underlättas och förenklas. Förberedelser för en hyrbilsupphandling och en ny elbilpoolsupphandling pågår.

Arbetet inom de externfinansierade projekten fortlöper enligt plan. Projektet Fossilfritt 2030 med stöd av EU:s regionalfond via Tillväxtverket har beviljats stöd och kommer nu att pågå under tre år framåt.

Förvaltningen hjälper löpande till med fordonskrav vid olika typer av transportupphandlingar som genomförs av andra förvaltningar och bolag vid förfrågan.

De första laddgatorna utanför innerstaden har öppnat och visats upp för press.

Planerade seminarier om eldrivna parkmaskiner, friflytande mobilitetstjänster och resepolicy har skjutits till hösten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Andel sålda förnybara drivmedel i länet per år.				28 %		34 %		2020
Analys Statistik sammanställs årligen och 2019 års statistik kommer först mot slutet av 2020, angiven procentsats under utfall 2019 avser därför helår 2018.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

◆ Uppfylls delvis

Till följd av pågående Covid-19 pandemi har regeringen i stor utsträckning beslutat om förbud mot allmänna sammankomster. Sett härtill har de allra flesta evenemangen i staden ställts in tills vidare och det är osäkert när de kommer igång igen. Under förutsättning att evenemangen kommer igång igen avser miljöförvaltningen att utöva tillsyn med avseende på höga ljud för publik. Miljöförvaltningen har påbörjat budgetuppdraget att ta fram en buller- vägledning med avseende på hur musik- och evenemangsverksamheter löpande kan arbeta förebyggande för att minska omgivningspåverkan från sina verksamheter. Miljöförvaltningen deltar även i stadens arbete med att förbättra dialogen mellan fastighetsägare och verksamheter för att främja stadens kultur- och nöjesliv.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Business Region AB, och i dialog med kulturarrangörer, ta fram en förvaltningsövergripande handlingsplan med vägledning och åtgärder för att främja stadens kultur- och nöjesliv i syfte att stärka stadens attraktions- och konkurrenskraft.	2020-01-01	2020-06-30	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ta fram en vägledning för att hjälpa verksamhetsansvariga för livescener / konsert- och klubbverksamheter att vidta bullerdämpande åtgärder.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.4.1 Stockholm har en hållbar lokalisering av evenemang och idrottsplatser

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen deltar löpande i olika nätverk inom staden som lyfter frågor om uppkommande evenemang och planeringen för dessa. För närvarande är aktiviteten inom området låg på grund av Covid-19 pandemin. Förvaltningen är även delaktig i planeringen av staden och lämnar synpunkter på remisser från stadsbyggnadskontoret med förslag på nya detaljplaner. Lokalisering av idrotts- och evenemangsplatser behöver planeras så att risk för störningar till närboende kan förebyggas. Miljöförvaltningen yttrar sig därför bl.a. med avseende på detta vid granskningen av detaljplanremisserna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

◆ Uppfylls delvis

Målet innefattar större delen av nämndens verksamhetsområde inom ramen för miljöbalkens tillämpningsområde. I målet innefattas tillsyn enligt miljöbalken, miljö- och luftövervakning,

vattenförvaltning, kemikalie- och energirådgivning samt proaktiv projekt- och programverksamhet som syftar till att bidra till att Sveriges och stadens miljömål kan nås. Förvaltningen har även bistått stadsledningskontoret i arbetet med att färdigställa förslag till miljöprogram och klimathandlingsplan för politiskt beslut. Arbetet med att genomföra aktiviteter beslutade i budget har påbörjats. Även övriga aktiviteter följer i stort sett plan. Inom tillsynsverksamheterna har en del besök avbokats och vissa aktiviteter fått skjutas fram. Även vissa kommunikationsaktiviteter har fått ställas in p.g.a. Covid-19.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel badplatser med bra badkvalitet				74 %	91 %	91 %	91 %	2020
  Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för ekologisk status				26 %	15 %	30 %	30 %	2020
Analys Länsstyrelsen håller på att uppdatera informationen i VISS (https://viss.lansstyrelsen.se/). Åtgärdsarbetet inte har kommit igång i den omfattning som krävs för att nå normerna, vilket gör att andelen vattenförekomster som bedöms nå MKN har minskat jämfört med tidigare år. Då underlaget är under framtagande är dataunderlaget något osäkert.								
  Andel vattenförekomster som följer miljökvalitetsnormerna för kemisk status				14 %	10 %	20 %	20 %	2020
Analys Länsstyrelsen håller på att uppdatera informationen i VISS (https://viss.lansstyrelsen.se/). Åtgärdsarbetet inte har kommit igång i den omfattning som krävs för att nå normerna, vilket gör att andelen vattenförekomster som bedöms nå MKN har minskat jämfört med tidigare år. Då underlaget är under framtagande är dataunderlaget något osäkert.								
  Antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft				20 dygn		Max 7 dygn	Max 7 dygn	2020
  Antal dygn över normvärdet för PM10 i luft				30 Dygn		Max 35 dygn	Max 35 dygn	2020
  Antalet kemiska produkter i stadens verksamheter som innehåller utfasningsämnen				129 st		101 st	101	2020
Analys Målvärdena har inte tagit höjd för ökad implementering/inventering vilket ger eftersläpningseffekter över tid. Ytterligare förklaring är att ämnens och enskilda produkters klassificering kan variera över tid (både åt det strängare eller mildare hållet) samt att nämnder och bolag behöver öka takten i substitutionsarbetet utifrån kemikaliecentrum stöd.								
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter							1945 GWh	2020
  Utsläpp per invånare (ton CO2e per invånare)				2,2 Ton CO2 / inv		2,1 Ton CO2 / inv	2,1 ton CO2e / inv	2020
  Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)						25 st	4 500 st	2020
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Förvaltningen sitter nu i tillfälliga lokaler i väntan på att Tekniska nämndhuset ska bli färdigrenoverat. Förvaltningen har därför under 2020 mycket små behov av att så väl införskaffa nya möbler som att avyttra gamla. Förvaltningen ser därför att möjligheten att höja ambitionsnivån för Stocket under året är mycket begränsad.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Exploateringsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall initiera ett projekt för återvinning eller -användning av byggavfall	2020-01-01	2020-12-31	
Exploateringsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda förutsättningarna för fossilfria byggarbetsplatser	2020-01-01	2020-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldre- och barnnämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB utarbeta en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.	2020-01-01	2020-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden organisera påverkansarbete för nya styrmedel för ett fossilfritt Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samråd med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en handlingsplan för minskade koldioxidutsläpp för vägtrafiken fram till år 2030.	2020-01-01	2020-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska genomföra en etanoltankningskampanj.	2020-01-01	2020-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm Parkerings och trafiknämnden genomföra ett pilotprojekt med mobilitetshubbar	2020-01-01	2020-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med Stockholm vatten och avfall och exploateringsnämnden ta fram en handlingsplan för minskat byggavfall	2020-01-01	2020-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska implementera strategin för biologisk mångfald med åtgärdsprogram för biologisk mångfald	2020-01-01	2020-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska som ett led i arbetet för att uppnå målet Fossilbränslefri organisation 2030, ta fram en handlingsplan för minskad plastanvändning i hela staden, för att ta ett helhetsgrepp kring plastfrågan	2020-01-01	2020-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ta fram arbetssätt och informationsmaterial för att följa, prioritera och minska kemikaliebelastningen på framför allt barn och ungdomar	2020-01-01	2020-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ta fram en guide för hållbara restauranger (Klimatsmarta stockholmare)	2020-01-01	2020-12-31	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utreda konceptet klimatpositiva verksamheter (verksamheter som levererar mer energi än vad som konsumeras), i synnerhet vad gäller solei	2020-01-01	2020-12-31	
Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande trädsmål	2020-01-01	2020-12-31	
Trafiknämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt stadsdelsnämnderna ta fram en	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
handlingsplan för att minska nedskräpning såväl i vatten som på land			

Nämndmål:

2.5.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska Stockholms klimatpåverkan och energianvändning

 Uppfylls helt

Verksamhetens aktiviteter enligt verksamhetsplanen för att minska Stockholms klimatpåverkan och stadens energianvändning, och på så sätt bidra till att miljöprogrammets mål nås, har genomförts enligt plan med några mindre avvikelser. Förvaltningen inväntar påbörjandet av arbetet med att uppdatera av miljökrav för nybyggnation och att utreda förutsättningarna för fossilfria byggarbetsplatser där förvaltningen ska bistå exploateringskontoret i arbetet.

Utöver aktiviteterna i verksamhetsplanen har förvaltningen utgjort stöd åt stadsledningskontoret med kompletterande analyser och beräkningar för slutjusteringar av miljöprogrammets och klimathandlingsplanens remissversioner. Förvaltningen har även bistått verksamheter i staden med förtydliganden av det föreslagna miljöprogrammets mål och indikatorer samt åtaganden i förslaget till klimathandlingsplan.

Deltagande på Järvaveckan samt några inplanerade evenemang med klimatvågen har fått ställas in p.g.a. Covid-19, bl.a. nationaldagsfirandet i Rålambshovsparken. Ett mindre antal bostadsrättsföreningar har tackat nej till energi- och klimatrådgivning av samma orsak.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Minskning ton CO2e till år 2023						48 372		2020

Nämndmål:

2.5.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att Stockholms luftkvalitet förbättras och bullerstörningarna minskar

 Uppfylls helt

Mätningarna av kvävedioxid, NO₂, vid stadens gatustationer har under de senaste åren visat på en nedåtgående trend. Vägtrafiken har minskat i staden och under senare år har diesel- och bensinpersonbilarna börjat minska samtidigt som elbilar och elhybridbilar har blivit fler. Enligt fordonsmätningar på Hornsgatan hösten 2019 var ungefär 5 % av personbilarna elbilar eller elhybrid-bilar. Av dieselpersonbilarna tillhörde ca 6 % de allra senaste klasserna Euro 6d och Euro 6d-temp, vilka har ca 80 % lägre utsläpp av kväveoxider i verklig trafik än tidigare Euro 6-fordon.

Mätningarna av partiklar, PM10 har under det senaste decenniet även visat på en kraftigt nedåtgående trend. Förutom den intensiva städningen och dammbindningen som påbörjades vintern 2013/2014 har också dubbdäcksanvändningen minskat. Det beror bland annat på att dubbdäcksförbud har införts på ett flertal innerstadsgator.

År 2020 kommer sannolikt miljökvalitetsnormen klaras för kvävedioxid i Stockholm. Miljökvalitetsnormen för PM10 kommer även att klaras i Stockholm. År 2020 är ett mycket annorlunda år till följd av Coronavirusets framfart i samhället. Pandemin har lett till en minskning av vägtrafiken på såväl innerstadsgator som på E4/20 och bidrar till lägre utsläpp och halter av luftföroreningar. Kraftigt lägre halter bidrar till en möjlighet att klara miljökvalitetsmålen för kvävedioxid och PM10 vilket aldrig skett tidigare.

Förvaltningen har också följt upp trafikkontorets åtgärder enligt åtgärdsprogrammet mot buller. Förvaltningen bedömer att åtgärder för 2020 bör kunna genomföras som planerat. För att säkerställa genomförandet av åtgärdsprogram mot buller, har en precisering av ingående delar inletts med stöd av akustikkonsult.

Trafikförvaltningens projekt för bullerreducerande smörjning av spår i tunnelbanans depåområden har fått avbrytas på grund av upphandlingstekniska skäl. Detta kommer innebära en förskjutning av projektet på cirka ett halvår.

Nämndmål:

2.5.3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att miljökvalitetsnormerna för vatten följs

Uppfylls helt

Miljöförvaltningen leder arbetet med framtagande av lokala åtgärdsprogram för stadens 21 vattenförekomster samt för de övriga vattnen Råcksta Träsk och Judarn i enlighet med handlingsplan för god vattenstatus. Flera åtgärdsprogram kommer att vara klara för politisk behandling innan sommaren.

Förvaltningen deltar i styrgrupp samt samordningsgrupp för god vattenstatus och driver genom dessa grupperingar vattenarbetet inom staden. Vidare bistår förvaltningen främst Stockholm vatten AB, exploateringskontoret och stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att genomföra fysiska åtgärder genom att bland annat stötta i ansökningar om åtgärdsmedel från den centrala medelsreserven.

Förvaltningen deltar även i den förvaltningsövergripande dagvattengruppen, som syftar till att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering i staden. Vidare deltar förvaltningen i ett antal regionala vattensamarbeten inom de avrinningsområden staden delar med övriga kommuner och driver även det urbana perspektivet i vattenförvaltningsarbetet gentemot nationella och regionala myndigheter samt mot EU.

Nämnden har, enligt sitt reglemente, ansvar för samordning av stadens vattenövervakning. Syftet med övervakningen är att den ska utgöra underlag för framtagandet av lokala åtgärdsprogram för alla stadens vattenförekomster, klassificering av status samt utvärdering och uppföljning av genomförda åtgärder och ge underlag för stadens planarbete. Miljöövervakningsdata presenteras på miljöbarometern.

Nämndmål:

2.5.4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att stärka Stockholms biologiska mångfald

● Uppfylls helt

Förvaltningen har aktivt medverkat i stadsplaneringen genom att bistå med expertkunskap, samt hjälpa till med avvägningar för en hållbar grön infrastruktur. En fungerande grön infrastruktur är en förutsättning för att upprätthålla en rik biologisk mångfald i staden.

Ett förslag till handlingsplan för biologisk mångfald har remitterats till stadens förvaltningar och bolag. 28 remissvar har inkommit och responsen har generellt varit positiv. Ett förslag till handlingsplan kommer att tas upp för beslut i miljö- och hälsoskyddsnämnden före sommaren. Arbeta med projektstart för budgetuppgdraget 2020 om åtgärdsprogram för biologisk mångfald pågår.

Förvaltningen har också bedrivit tillsyn av stadens natur- och kulturresevat och därigenom verkat för en naturvårdande skötsel som stärker den biologiska mångfalden. Förvaltningen har också föreslagit lämpliga skydds- och kompensationsåtgärder för ett flertal åtgärder som kräver tillstånd eller dispens i resevat. Ett exempel är den fjärrvärmeledning som under året dras genom Nackareservatet. Förvaltningen har också yttrat sig över länsstyrelsen förslag till regional ekstrategi. Dokumentet kommer att tydliggöra att stadens ekmiljöer har mycket stor betydelse för det regionala sambandet.

Förvaltningen har aktivt medverkat i arbetet med att inrätta nya naturresevat i Hagsätra och Kyrkhamn, deltagit i utredningsarbetet gällande utvidgning av naturresevat i Årtaskogen samt arbetat med att utreda förutsättningarna för skydd av Fagersjöskogen, enligt budgetuppgdrag.

Vidareutveckling av det GIS-baserade prioriteringsstödet för naturvårdsskötsel har inletts. Uppdatering av databasen ArtArken med avseende på skyddsvärda arter pågår och en ny biotopkarta är under framtagande. Budgetuppgdraget att utreda lämpliga biotopskyddsområden i staden har påbörjats.

De planerade aktiviteterna i samband med Biologiska Mångfaldens dag den 22 maj har ställts in på grund av Covid-19.

Nämndmål:

2.5.5 Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en aktiv roll i att minska spridningen av farliga kemikalier

● Uppfylls helt

Arbetet med att minska förekomsten av farliga ämnen i bygg- och anläggningsmaterial sker i stor utsträckning genom att implementera byggvarubedömningen i fler av stadens verksamheter. Detta har inneburit att bredda verktygets fokus, bland annat till att omfatta nya typer av produkter, främst inom anläggningsområdet och för elektronik. Miljöförvaltningen, trafikkontoret och Byggvarubedömningen har tillsammans inlett ett samarbete med belysningsbranschen och branschföreningen för Sveriges elgrossister för att öka antalet miljöbedömningar av elektronik som kablar, armaturer, apparater, lyktstolpar etc.

Satsningen på kemikaliesmarta förskolor går in i en ny fas samtidigt som även skolor kommer att vara i fokus. En ny version av vägledning för kemikaliesmart förskola håller på att tas fram. En projektledare för arbetet har anställts och kommer att leda revideringen av webbutbildningen och framtagandet av en vägledning för skolor och fritidshem. Detta kommer att ske i samarbete med utbildningsförvaltningen, SISAB m fl. En viktig del i arbetet med kemikalier på skolor kommer att gälla laboratoriekemikalier. Ett samarbete med utbildningsförvaltningen har inletts.

En vägledning för substitution av kemiska produkter med lista på ersättningsexempel har tagits fram för att stödja stadens verksamheter. Den har även anpassats för att fungera som vägledning för andra verksamhetsutövare och kunna distribueras via tillsynen.

I syfte att utveckla verktyg för att följa upp kemikaliearbetet och identifiera nya prioriterade ämnen och exponeringsvägar har förvaltningen tillsammans med forskare på Karolinska institutet, Stockholms Universitet och IVL Svenska Miljöinstitutet, lämnat in en ansökan om FORMAS-bidrag till ett planeringsprojekt för att utveckla hälsorelaterad miljöövervakning i Stockholms stad.

Förvaltningen har också genomfört informationsinsatsen Miljösmart båtliv som visades på båtmässan (Allt för sjön) i några dagar innan mässan stängdes p.g.a. Coronaviruset. Informationsmaterialet har lagts på start.stockholm och presenterats på Facebooksidan Giftfritt Stockholm. Materialet har även skickats ut till båtklubbar. Två seminarier har hållits inom ramen för kemikaliecentrums verksamhet; Forum för kemikaliesmart handel om material i kontakt med livsmedel samt Forum för kemikaliesmart byggande om rekommendationen för användningen av konstgräs, gummigranulat och gummiasfalt. En stor del av den externa informationsverksamheten har dock fått skjutas på framtiden på grund av den rådande situationen med förbud för större folksamlingar.

Frågan om kemikaliers hantering, förvaring och utbyte till mindre skadliga kemikalier har hanteras i all tillsyn av miljöfarliga verksamheter. P.g.a. Covid-19 har ett mindre antal verksamheter avbokat planerade tillsynsbesök. Tillsyn mot detaljhandel bedrivs för närvarande heller inte.

Nämndmål:

2.5.6 Inomhusmiljöer och offentliga miljöer ska inte medföra risk för människors hälsa

◆ Uppfylls delvis

Förvaltningen arbetar fortlöpande med handläggning av inkommande klagomål på störningar i bostäder, t.ex. buller, lukt, bristande ventilation samt fukt och mögel. Andelen avgjorda ärenden med förbättrad inomhusmiljö uppgick under perioden till 77 %. Att svarsfrekvensen avseende målet att ta kontakt med utpekad störningskälla ligger lägre under perioden beror bl.a. på att kompletteringar från klaganden har inväntats innan klagomålet har översänts till verksamhetsutövaren samt att inkommande e-post och ärenden som kommit in via stadens kontaktcenter prioriteras tidsmässigt vad gäller att återkoppla med svar till kontaktande medborgare inom 24 timmar. Det är osäkert om årsmålet kommer att nås.

Inom den riktade bostadstillsynen i socioekonomiskt utsatta områden har under första kvartalet 2020 endast två flerbostadsfastigheter kunnat inspekteras till följd av den pågående Covid-19 pandemin. På grund av risken för smittspridning mellan hushåll vid inspektions-tillfällen har dessa inspektioner ställts in tills vidare. Enligt verksamhetsplaneringen för 2020 skulle förvaltningen inspektera cirka 20 fastigheter under året baserat på att de ligger inom stadsdelarna Husby och Rinkeby. Detta bedöms inte hinnas med. I merparten av de ärenden, ett ärende per fastighet, som startats under 2016-2019 pågår dock fortsatt handläggning. Totalt finns femtiotvå pågående tillsynsärenden inom den riktade bostadstillsynen. Anmärkningarna berör främst ventilation och fukt. Tillsynen har visat sig vara nödvändig eftersom merparten av de besökta fastigheterna, kräver vidare handläggning i respektive ärende, vilket med tiden kommer att innebära en ökad hälso nytta för boende i dessa fastigheter.

Inom den riktade tillsynen av fastighetsägarnas egenkontroll kontrolleras fastighetsägares egenkontroll av driften. Den vanligaste anmärkningen är bristande rutiner för kontroll av varmvattenssystemet samt för låg returtemperatur av varmvattnet. Dessa brister följs alltid upp eftersom det finns risk för tillväxt av legionellabakterier i varmvattenssystemet. En annan vanlig brist är hanteringen av grovsopor där fastighetsägaren inte anlitar godkänd transportör. Målet om 450 inspektioner kommer inte att nås eftersom många fastighetsägare avbocar inspektioner på grund av oro för covid-19. Dessutom kommer viss omdisponering av personal behöva ske från tillsynen av fastighetsägarens egenkontroll till andra tillsynsområden på grund av personaltapp, samt även till tillsynen enligt de nya föreskrifterna om att begränsa spridningen av smitta på serveringsställen.

Med anledning av Folkhälsomyndighetens föreskrift och allmänna råd om att förhindra smitta av covid-19 på restauranger, caféer m.m. bedriver miljöförvaltningen efter förfrågan från smittskyddsläkaren tillsyn på verksamheter i innerstan och ytterområdena. Tillsynen har visat sig göra nytta. Många verksamheter har fått anmärkningar, men har rättat till bristerna vid uppföljande tillsynsbesök. Ett flertal som inte hade vidtagit rättelse vid uppföljande besök har stängts av smittskyddsläkaren, men kunnat öppna igen efter vidtagna åtgärder och uppföljande inspektion av förvaltningen.

Miljöförvaltningen kontrollerar även att radonhalten mäts i stadens flerbostadsfastigheter. Årsmålen avseende mätning av radon beräknas nås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel flerbostadsfastigheter i de kommunala bostadsbolagen som har kontrollerats avseende radon och har radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m3 luft.				86	94 %	94 %		2020
 Andel flerbostadsfastigheter i staden (totalt) som är kontrollerade avseende radon och har				77	81 %	81 %		2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
radonvärden under riktvärdet 200 Bq/m ³ luft i %.								
 Respons på klagomål lämnas och kontakt med utpekad störningskälla tas inom två veckor.	85,6 %			94,3 %	90 %	95 %		Tertial 1 2020
Analys Att svarsfrekvensen avseende målet att ta kontakt med utpekad störningskälla ligger lägre under perioden beror bl.a. på att kompletteringar från klaganden har inväntats innan klagomålet har översänts till verksamhetsutövaren, att inkommande e-post och ärenden som kommit in via stadens kontaktcenter prioriteras tidsmässigt vad gäller att återkoppla med svar till kontaktande medborgare inom 24 timmar.								

Nämndmål:

2.5.7 Miljö- och hälsopåverkan från Stockholms miljöfarliga verksamheter minskar

 Uppfylls delvis

Tillsynsarbetet bedrivs kontinuerligt, men utvecklingen av Covid-19 påverkar till viss del arbetet. Miljötillsynens kärna är fortsatt att sprida kunskap och information om besökta verksamheters möjliga miljöpåverkan. Fokus läggs på kemikaliefrågor och påverkan på vattenförekomster. Då ett antal verksamheter valt att avboka planerade tillsynsbesök – och istället ersatts av digital kommunikation – bedöms tillsynens påverkan minskat.

Nämndmål:

2.5.8 Avfallet i Stockholm hanteras så att det inte medför negativa konsekvenser för miljö och hälsa

 Uppfylls delvis

Tillsyn bedrivs på miljöfarliga verksamheter med olika former av tillstånds- eller anmälningspliktig avfallshantering. Det handlar om mellanlagring, sortering och annan behandling av avfall. I fokus för tillsynen är verksamhetsutövarnas villkorsefterlevnad, egenkontroll och förbättringsarbete. En del platsbesök på verksamheterna har fått skjutas på framtiden p.g.a. Covid-19 men tillsyn bedrivs ändå skriftligen och via telefon. I nuläget är därför bedömningen att årets planerade tillsyn, om inte pandemin blir riktigt långvarig, ska kunna genomföras. Detta gäller även tillsyn av hantering av rivningsavfall och tillsyn av avfallstransporter.

När det gäller restauranger och caféers avfallshantering har endast ett fåtal inspektioner kunnat genomföras hittills på grund av Covid-19. För närvarande är det svårt att uppskatta antalet inspektioner som faktiskt kan genomföras i år. Tillsynen på dessa verksamheter fokuserar på abonnemang för hämtning av hushållssopor, utsortering av förpackningar, farligt avfall och grovavfall samt städrutiner och möjlighet till matavfallsinsamling. Denna tillsyn

behöver genomföras på plats. Det finns en stor potential att öka återvinningen. Särskilda satsningar behövs för att öka matavfallsinsamlingen och förbättra insamlingen av förpackningar och tidningar. Även när det gäller grovavfall finns stora mängder material som skulle kunna sorteras ut och återanvändas eller materialåtervinnas.

Förvaltningen deltar aktivt i stadens arbete med att förbereda för nya skärpta regler rörande krav på utsortering och återvinning av avfall.

Stadens nämnder anmodas i avstämningsärendet att höja sin ambitionsnivå vad gäller användandet av stadens nya återbrukstjänst Stocket, och i samband med tertialrapport 1 återkomma med reviderat årsmål för indikatorn. Förvaltningen flyttade dock hela sin verksamhet så sent som i augusti 2018, då en stor utrensning av gamla möbler m.m. gjordes. Merparten av detta avyttrades via Stocket eller till andra verksamheter inom staden. Nu sitter förvaltningen i tillfälliga lokaler i väntan på att Tekniska nämndhuset ska bli färdigrenoverat. Förvaltningen har därför under 2020 mycket små behov av att så väl införskaffa nya möbler som att avyttra gamla. Förvaltningen ser därför att möjligheten att höja ambitionsnivån för Stocket under året är mycket begränsad.

Nämndmål:

2.5.9 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samordna arbetet med att minska plastens skadliga påverkan på människa och miljö

 Uppfylls helt

Plastens påverkan på miljön spänner över flera olika områden och plastens utmaningar finns därför med i flera av stadens olika handlingsplaner. För att säkerställa samordning på en övergripande nivå kommer ett plastforum inrättas där representanter från förvaltningar och bolag kan mötas och utbyta erfarenheter och samverka kring olika plastfrågor. Deltagare till forumet är identifierade och kommer bjudas in under våren. Forumet kommer att ha en viktig funktion under 2020 eftersom flera förvaltningar och bolag har fått plastrelaterade uppdrag i budget. Nya handlingsplaner ska tas fram och konsensus behöver råda kring vilka gränsdragningar som ska finnas mellan olika handlingsplaner. Plastforum föreslås vara ett permanent forum som träffas 2-3 gånger per år.

Handlingsplanen för minskad spridning av mikroplast beslutades i början av året och ett välbesökt lanseringsseminarium har genomförts. Arbeta pågår med att lägga upp handlingsplanens innehåll på miljöbarometern så att arbetet med genomförandet går att följa.

Inventering pågår för att undersöka skillnader i nedskräpning mellan användning av olika typer av material i konstgräsplaner. Resultatet från inventeringen ska ligga till grund för kravställning av material, i syfte att minska spridning av mikroplast och miljö- och hälsoskadliga kemikalier.

Inom båtillsynen pågår arbetet med utfasning av användning av båtbottnfärg innehållande biocider. Arbetet med att fasa ut denna typ av båtbottnfärg kan komma att bidra till en minskad spridning av mikroplast till våra vatten då dessa färger ersätts med hårdare färg som inte släpper plast i lika stor utsträckning.

Inom avfallsområdet ökar kraven successivt för att öka återanvändning och återvinning. Från och med 2021 ska insamling från hushåll av förpackningar, däribland plastförpackningar, och

returpapper ske genom så kallad fastighetsnära insamling. Syftet med de nya reglerna är att underlätta insamlingen av förpackningar och returpapper för medborgarna samt att kunna öka utsorteringen och se till att en större andel går till materialåtervinning. På så sätt kan även nedskräpningen av bland annat plast minska. Förvaltningen deltar aktivt i detta arbete.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där arbetssätten kontinuerligt utvecklas och förbättras. Förvaltningen både deltar i och driver utvecklings- och innovationsprojekt för att skapa och sprida nya lösningar som ger god miljönytta. Som en del av stadens egen ekonomi kan nämnden uppvisa en god budgethållning och noggrann kontroll av kostnader. Med anledning av spridningen av Covid-19 och det lättnadspaket för det lokala näringslivet som har presenterats så avvaktar miljöförvaltningen i nuläget med inspektioner på verksamheter i särskilt utsatta branscher. Förvaltningen har som ambition att återgå till full verksamhet per den 1 augusti 2020 för att sträva efter att nå ett balanserat resultat i enlighet med verksamhetsplanen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

◆ Uppfylls delvis

Nämnden bedriver ett effektiviseringsarbete i form av fortlöpande vardagsrationaliseringar. Administrativa rutiner förenklas och nya lösningar övervägs ständigt för att dra ner kostnader samtidigt som lika mycket eller mer arbete utförs inom nämndens uppdrag. Köp av tjänster övervägs när det är effektivt. Nämnden är uppmärksam på när det går att finansiera projekt och verksamheter genom externa bidrag vilket möjliggjort mycket av utvecklingsinsatserna.

Miljöförvaltningen prognostiserar ett underskott om 3,0 mnkr som beror på intäktsminskning och kostnadsökning inom tillsynen avseende extra tillsynsinsatser för att säkerställa att verksamhetsutövare lever upp till Folkhälsomyndighetens föreskrifter vad gäller bordsservering och trängsel. Nämnden följer sin ekonomi noggrant och vidtar nödvändiga åtgärder vid behov.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	102,4 %			98,1 %		100 %	100 %	Tertial 1 2020
◆ Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	102,4 %			98,1 %		100 %	100 %	Tertial 1 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens prognossäkerhet T2				-2 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020

Självfinansieringsgraden för tillsynsverksamheten beräknas ligga något lägre än budgeterad självfinansieringsgrad om 72 %. Lägre tillsynsintäkter till följd av bl.a. inställda inspektioner samt extra tillsynsinsatser för att säkerställa att verksamhetsutövare lever upp till Folkhälsomyndighetens föreskrifter vad gäller bordsservering och trängsel kan enbart till viss del balanseras med lägre kostnader. Förvaltningen prognostiserar att självfinansieringsgrad för år 2020 blir cirka 69 %.

Nämndmål:

3.1.1 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är kostnadseffektiv

 Uppfylls helt

För tillsynens avgifter gäller den grundläggande principen att tid för vilken verksamhetsutövarna har betalat, ska återgäldas med tillsynstid. Detta är ett fundament för en legitim kommunal tillsyn. Varje tillsynsobjekt besöks dock inte årligen utan för många objekt med fast årlig avgift sker tillsynen med något eller några års mellanrum. Nämnden följer upp detta på objektsnivå och per tillsynsområde. Detta är också en utgångspunkt i den årliga taxeöversynen.

Nödvändiga omprioriteringar inom tillsynen görs för att minska smittspridningen och skydda riskgrupper. I övrigt pågår kontrollverksamheten enligt plan, dock med vissa avvikelser.

För närvarande bedömer förvaltningen att minskning inom tillsynens intäkter kommer att uppgå till 5,0 mnkr och 2,0 mnkr för tillsynens kostnader. Förvaltningen har inarbetade rutiner för kontroll av arbetet inom tillsynen och noggrant följer kostnadsnivån samt att fakturerade timmar också är levererade. Utfallet följs dock upp först i verksamhetsberättelsen eftersom då finns kompletta uppgifter om debitering och registrering av arbetade timmar.

Taxeöversyn för taxa 2021 har gjorts och förslag till ny taxa kommer att presenteras på nämnden den 16 juni 2020.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Miljöförvaltningen bedriver ett kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete för att säkerställa effektiva processer med hög kvalitet. Inom ett flertal områden fungerar nämndens expertfunktioner stödjande till andra förvaltningar och bolag inom staden, inte minst inom upphandlingsområdet. Miljöförvaltningen bedriver också, i enlighet med miljö- och

hälsoskyddsnämndens riktlinjer för EU-policyarbete, ett aktivt påverkansarbete genom ett antal europeiska nätverk för att driva stadens och nämndens intressen. Vidare strävar förvaltningen efter att vara en bra och attraktiv arbetsgivare med en god arbetsmiljö och generösa möjligheter till kompetensutveckling. Med anledning av den pågående pandemin så analyseras kontinuerligt eventuella behov av omprioriteringar i verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	83	82	84	84		84	82	2020
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %				100 %	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2020
Analys Indikatorn baseras på andel relevanta tjänsteutlåtanden med jämställdhetsanalys.								
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram				100 %		90 %	90%	2020
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts						50 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	2020
  Index Bra arbetsgivare				86		86	84	2020
  Sjukfrånvaro	3,3 %	2,7 %	3,6 %	3,1 %	3 %	3 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2020
Analys Eftersom sjukfrånvarostatistik tillgängliggörs med en månads fördröjning är effekterna av den pågående pandemin sannolikt inte till fullo redovisade i statistiken.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14	1,2 %	1,0 %	1,3 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden använda Hornsgatan som en testbädd för trafikövervakning och regelefterlevnad	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska på internationell nivå verka för ett proaktivt miljöarbete som driver åtgärds- och utvecklingsarbete framåt

● Uppfylls helt

Miljöförvaltningen deltar i ett antal internationella samarbeten, däribland Eurocities Environment Forum och trafik- och mobilitetsnätverket POLIS. Genom dessa nätverk kan staden påverka strategiska EU-dokument och inhämta praktiska erfarenheter från andra städers miljöarbete. Förvaltningen ser en utveckling mot ett ökat EU-påverkansarbete och motsvarande behov av kompetensutveckling. Förvaltningen driver bland annat på för en ökad dialog kring hantering av miljö kvalitetsnormerna för vatten i urban miljö. En fråga som det har visat sig att få andra städer inom Eurocities arbetar med på ett konkret sätt trots att normerna är EU-normer. Under våren har förvaltningen också bidragit med synpunkter på ett flertal av EU-kommissionens öppna samråd, bl.a. gällande revideringen av energiskattedirektivet och EU:s klimatlag.

Delar av konsortiet från projektet NonHazCity, som avslutades 2019, fortsätter arbeta tillsammans i NonHazCity 2, där staden ingår som associated partner.

Slutrapporten för det femåriga EU-projektet GrowSmarter skickades in till EU-kommissionen i början på mars och väntar nu på godkännande. Det avslutande dokumentet "*From Dream to Reality – recommendations to policymakers and practitioners*" innehåller rekommendationer med åtgärder för att underlätta uppskalning av smarta lösningar till både EU-nivån, nationell nivå, lokal nivå och privata företag. Förvaltningen söker även nya möjligheter att driva EU-finansierade utvecklingsprojekt med andra europeiska städer.

Nämndmål:

3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att Stockholms stads upphandlingar är hållbara

● Uppfylls helt

Förvaltningen medverkar i kategoriteam, -råd och referensgrupper inom flera kategorier. Miljöförvaltningen ansvarar för kategoriteamet Fordon och arbetet löper på enligt plan. Förvaltningen hjälper även löpande till vid förfrågan med fordonskrav vid olika typer av transportupphandlingar som genomförs av andra förvaltningar och bolag. Förvaltningen deltar också i kategoristyrningsteam och -råd för el, vitvaror, livsmedel och lokalvård för att minska miljö- och klimatpåverkan från stadens upphandlingar.

Genom att en medarbetare delar sin tjänst mellan miljöförvaltningen (kemikaliecentrum) och serviceförvaltningen (upphandling och inköp) finns ett nära samarbete kring de upphandlingsområden som serviceförvaltningen ansvarar för. Under året har det bland annat rört utvärdering av anbud gällande AV- och IT-utrustning samt marknadsanalys och kravställning för barnvagnar och barncyklar.

Inom området bygg- och anläggning har förvaltningen ett ökat fokus på att assistera stadsdelsförvaltningar med upphandling och uppföljning. Stödet avser hur kravtexter för projektering och entreprenad ska skrivas och hur arbetet praktiskt ska ske och följas upp.

Initialt har arbetet riktats mot drift- och investeringsprojekt i parkmiljöer kopplat till rekommendationen för konstgräs, gummiastfalt och gummigranulat och val av lekutrustning som uppfyller stadens kemikaliekrav.

Nämndmål:

3.2.3 Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet är innovativ och använder digitala verktyg

● Uppfylls helt

Under våren 2020 färdigställdes den strategiska färdplan för digitalisering, automatisering och AI på miljöförvaltningen som var ett resultat av den översyn av förvaltningens digitaliseringspotential som genomfördes under senare delen av 2019. Syftet med planen är att öka nyttjandet av digitaliseringens möjligheter samtidigt som innovativa och kostnadseffektiva lösningar främjas. Färdplanen omsätts nu i konkreta aktiviteter som ska genomföras under året.

Nämndmål:

3.2.4 Miljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare med en hälsosam arbetsmiljö och gott ledarskap

● Uppfylls helt

För att minimera risken för smittspridning av Covid-19 i samhället har miljöförvaltningen, utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer, sedan den 16 mars uppmanat till hemarbete för de medarbetare som har arbetsuppgifter som kan utföras på distans. Den markant ökade graden av hemarbete ställer andra krav på ledarskapet och förvaltningens chefer följer därför särskilt upp medarbetarnas välmående. Förvaltningen har också möjliggjort hemlånning av viss kontorsutrustning till medarbetare med särskilda behov för att kunna säkerställa en god arbetsmiljö även i hemmet. Även om större delen av verksamheten pågår enligt plan så analyseras kontinuerligt eventuella behov av omprioriteringar utifrån förändringar i lägesbilden. Förvaltningen tillämpar också restriktivitet vid nyanställning, för att kunna säkerställa att förvaltningens verksamhet på ett bra sätt kan ställas om vid eventuella förändringar. Eftersom sjukfrånvarostatistik tillgängliggörs med en månads eftersläpning ser förvaltningen ännu inte de fulla effekterna vad gäller frånvaro på grund av Covid-19.

I övrigt fortsätter förvaltningen att satsa på kompetensförsörjning i enlighet med den kompetensförsörjningsplan som beslutades för 2018-2023. Förvaltningen uppnår i årets medarbetarenkät ett resultat på 83 vad gäller aktivt medskapandeindex (AMI). Resultaten är fortsatt goda även om utfallet är en försämring med en punkt jämfört med 2019.

Uppföljning av ekonomi

Nämndens resurser måste disponeras på effektivast möjliga sätt vilket medför behov av ständiga anpassningar och denna utveckling drivs på av kostnadsutvecklingen och effektiviseringskraven i budget. Det är viktigt att framhålla att detta effektiviseringskrav måste nämnden klara inom den del av budgeten som inte är tillsyn eftersom tillsynens effektivisering redan har diskonterats genom taxeöversynen. Besparingar får då göras inom den kvarvarande delen av nettobudgeten.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätter att fokusera på kärnverksamheten, det vill säga tillsynen, med hög självfinansieringsgrad inom detta område. Förvaltningen strävar efter en hög självfinansieringsgrad trots de extraordinära kostnaderna samt minskade tillsynsintäkter. Lägre intäkter till följd av bl.a. inställda inspektioner samt extra tillsynsinsatser för att minska smittspridning på restauranger och caféer kan delvis balanseras med lägre kostnader.

Fortsatt arbete med uppdatering av verksamhetssystemet Ecos och arbete med miljödata prioriteras.

Uppföljning av driftbudget

I samband med tertialrapport 1 prognostiseras ett nettoutfall om 128,7 mnkr, d.v.s. ett underskott om 3,0 mnkr.

Prognosen för bruttokostnaderna för förvaltningen är 256,5 mnkr medan intäkterna beräknas uppgå till 127,8 mnkr. Nämnden bedömer att tillsynsintäkter kommer att minska som följd av omprioriteringar där miljöförvaltningen under en period avvaktar med tillsyn inom vissa områden för att underlätta för stadens småföretagare. Förvaltningen fortsätter med övrig tillsyn, d.v.s. samhällsviktig verksamhet, verksamheter som inte i någon större omfattning påverkas av den pågående pandemin samt verksamheter där kontroll utifrån miljö- och hälsoaspekter är särskilt viktig, i ordinarie omfattning.

På uppdrag av Smittskydd Stockholm kontrollerar miljöförvaltningen efterlevnaden av Folkhälsomyndighetens föreskrifter hos verksamheter. Uppdraget medför intäktsminskning och kostnadsökning som i nuläget prognostiseras påverka förvaltningens ekonomi med 3,0 mnkr. Förvaltningens bedömning är att detta ska omfattas av den statliga kompensation som staden kommer att erhålla för kostnader kopplade till pandemin. I annat fall kommer det att medföra ett underskott för verksamheten. Den fortsatta omfattningen av denna tillsyn är i nuläget svårbedömd men kontrollerna har intensifierats och kommer fortgå under åtminstone maj. Intäktsminskningen och de ökade kostnaderna kommer därför att redovisas på den gemensamma aktivitetskoden för Covid-19.

Antalet klagomål gällande Covid-19 (trängsel på uteserveringar m.m.) ökar avsevärt. Dessa klagomål tar tid att hantera men förvaltningen kan inte ta någon avgift för detta. Under april har närmare 600 klagomål inkommit direkt till miljöförvaltningen. Dessa klagomål registreras i ett samlingsärende för klagomål på trängsel på restauranger. Den klagande får ett autosvar med information om att uppgifterna i klagomålet kan ligga till grund för det urval av verksamheter där miljöförvaltningen kommer att utöva tillsyn på uppdrag av Smittskydd Stockholm. Härutöver har medborgarna sedan slutet av april möjlighet att anmäla klagomål på trängsel på restauranger och uteserveringar via stadens Tyck till-app. Från införandet av möjligheten den 23 april inkom till och med den 29 april 742 klagomål via Tyck till. Dessa

klagomål registreras som ärenden hos trafikkontoret, som översänder en sammanställning över inkomna klagomål till miljöförvaltningen. Av sammanställningen kan förvaltningen utläsa var flest iakttagelser om trängsel förekommit; stadsdelar, platser och adresser. Detta underlag tillsammans med de klagomål som inkommit direkt till förvaltningen utgör underlag för bedömning om var förvaltningen bör gå ut på inspektion.

Nedanstående tabell visar utfall 2019 samt differensen mellan budget år 2020 och helårsprognosen 2020.

	VB 2019	VP 2020	Prognos 2020	Diff mot VP 2020
<i>Intäkter</i>				
Plan och miljö	32,5	31,7	31,9	0,2
varav miljöbilsprojekten	4,6	5,4	6,1	0,7
Hälsoskydd	36,4	36,3	32,5	-3,8
Livsmedelskontroll	47,1	47,7	46,4	-1,3
Miljöanalys	1,4	1,7	1,7	0,0
SLB-analys	13,6	14,2	14,1	0,0
FC, Nämnd, Verksamhetsstöd, gemensamma kostnader, IT-projekt, MSL	1,2	1,3	1,3	0,0
Summa intäkter	132,1	132,8	127,8	-5,0
<i>Kostnader</i>				
Plan och miljö	65,8	66,7	66,9	0,2
-varav miljöbilar	11,7	11,3	12,1	0,7
Hälsoskydd	41,2	43,9	42,7	-1,2
Livsmedelskontroll	47,3	48,7	48,5	-0,3
Miljöanalys	31,0	32,8	31,9	-0,9
SLB-analys	22,0	22,1	22,0	0,0
FC, Nämnd, Verksamhetsstöd, gemensamma kostnader, IT-projekt, MSL	40,9	44,3	44,5	0,2
Summa kostnader	248,0	258,5	256,5	-2,0
Netto	115,9	125,7	128,7	3,0

Differenser mot VP 2020 beror på följande:

- Plan och miljö: Något lägre tillsynsintäkter och -kostnader men högre intäkter och kostnader inom projektverksamhet.
- Hälsoskydd: Lägre tillsynsintäkter och -kostnader, särskilt inom tillsyn av radon, avfall, klagomålsärenden i bostäder samt äldreboenden. Lägre intäkter och ökade kostnader beroende på extra kontroller av trängsel på restauranger, uteserveringar och caféer.

- Livsmedelskontrollen: Lägre tillsynsintäkter, särskilt inom nyregistreringar, samt lägre personalkostnader pga. sjukskrivningar och vab. Extra kontroller av trängsel på restauranger, uteserveringar och caféer minskar ytterligare avdelningens intäkter eftersom planerade kontroller inte kommer att bli utförda då inspektörer istället utför dessa extra kontroller som inte är avgiftsfinansierade och kan komma att utföras på obekvämt arbetstid vilket medför extra kostnader. Företag har ännu inte börjat avregistreras men med tanke på att restaurang- och hotellbranschen m.fl. har det väldigt svårt så förväntar sig förvaltningen att det kommer att ske fler avregistreringar vilket kommer att leda till att intäktsunderlaget för 2021 kommer att vara mindre än för 2020
- Miljöanalys: Något lägre personalkostnader samt lägre kostnader för köpta tjänster.
- Gemensamma kostnader: Något högre kostnader för städning och övriga tjänster.

Nämnden bedömer att minskning inom tillsyn som beror på omprioriteringar och senarelagda inspektioner pga. Covid-19 pandemi blir sammanlagt 2,0 mnkr och begär omslutningsförändring för minskade intäkter och kostnader.

Investeringar

För år 2020 uppgår nämndens investeringsutgifter till 1,3 mnkr vilket fördelas som kostnad på flera år. Investeringarna avser framförallt utrustning för SLB-analys.

Investeringarna beräknas ligga i nivå med VP 2020.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen sålde en bil i början av 2020. Försäljningen skedde enligt stadens redovisningsregler samt med hjälp av fleet manager.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Nämnden har inga verksamhetsprojekt där kostnaderna bedöms överstiga 50 mnkr, som har betydande påverkan på stadens ekonomi eller berör frågor som är av strategisk vikt.

Omslutningsförändringar

Nämnden begär omslutningsförändring med sammanlagt 2,0 mnkr för minskade intäkter och kostnader inom tillsyn som följd av omprioriteringar inom tillsynen och senarelagda inspektioner pga. Covid-19 pandemin.

Konsekvenser av pågående pandemi

Förvaltningen har löpande under relevanta mål redovisat påverkan på miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet med anledning av spridningen av Covid-19. Under detta avsnitt presenteras den samlade påverkan på nämndens verksamhet, vilket innebär att vissa delar återupprepas i nedanstående text.

Förvaltningen avvaktar i enlighet med det lättnadspaket för det lokala näringslivet som presenterades den 25 mars med inspektioner på verksamheter i särskilt utsatta branscher för att underlätta för småföretagare. För att minimera risken för smittspridning i samhället utförs

heller inte tillsynsbesök vid exempelvis äldreboenden eller gruppböenden. Förvaltningen fortsätter dock med övrig tillsyn, d.v.s. samhällsviktig verksamhet, verksamheter som inte i någon större omfattning påverkas av den pågående pandemin samt verksamheter där kontroll utifrån miljö- och hälsoaspekter är särskilt viktig, i ordinarie omfattning även om många besök inom vissa tillsynsområden bokas om på verksamhetsutövares begäran på grund av oro för smittspridning. Eventuella behov av omprioriteringar i verksamheten analyseras kontinuerligt. Förvaltningen har som ambition att återgå till full verksamhet per den 1 augusti 2020 för att sträva efter att nå ett balanserat resultat i enlighet med verksamhetsplanen.

I enlighet med Folkhälsomyndighetens föreskrifter för att minska smittspridning på bland annat restauranger och caféer så genomför förvaltningen på Smittskydd Stockholms begäran tillsynsinsatser för att säkerställa att verksamhetsutövare lever upp till föreskrifterna vad gäller bordsservering och trängsel. Detta leder till följdändringar och omdisponering av resurser inom ordinarie tillsyn. Förvaltningen har också senarelagt ett antal informations- och kommunikationsaktiviteter.

Miljöförvaltningen har också, utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer, sedan den 16 mars uppmanat till hemarbete för de medarbetare som har arbetsuppgifter som kan utföras på distans. Förvaltningen har också möjliggjort hemlånning av viss kontorsutrustning till medarbetare med särskilda behov för att kunna säkerställa en god arbetsmiljö även i hemmet. Förvaltningen tillämpar också restriktivitet vid nyanställning, för att kunna säkerställa att förvaltningens verksamhet på ett bra sätt kan ställas om vid eventuella förändringar. Eftersom sjukfrånvarostatistik tillgängliggörs med en månads eftersläpning ser förvaltningen ännu inte de fulla effekterna vad gäller frånvaro på grund av Covid-19.

Vad gäller de ekonomiska effekterna påverkas tillsynsverksamhet med 2,0 mnkr i omslutningsförändringar samt med 3,0 mnkr i ökade kostnader och minskade intäkter beroende på det extra uppdraget för att säkerställa att verksamhetsutövare lever upp till föreskrifterna vad gäller bordsservering och trängsel. Förvaltningens bedömning är att detta ska omfattas av den statliga kompensation som staden kommer att erhålla för kostnader kopplade till pandemin. I annat fall kommer det att medföra ett underskott för verksamheten. Den fortsatta omfattningen av denna tillsyn är i nuläget svårbedömd men kontrollerna kommer fortgå under åtminstone april och maj. Intäktsminskningen och de ökade kostnaderna kommer därför att redovisas på den gemensamma aktivitetskoden för Covid-19.